T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2015 / 40
KARAR NO : 2015 / 38
KARAR TR : 30.11.2015

ÖZET: Asker kişi sanık hakkında "tehdit" suçu nedeniyle açılan kamu davasının, suçun askeri suç olmaması, askeri suça bağlı bulunmaması ve sanığın terhis edilmesiyle askeri mahkemede yargılanmayı gerektiren ilginin kesilmiş olması nedeniyle ADLİ YARGI yerinde görülmesinin gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.
Sanık : A.S.Y.

O L A Y : Siverek İlçe Jandarma Komutanlığı emrinde görevli sanıklar J.Onb. A.S.Y. ile J. Er T.S.'ın, 7.7.2012 günü saat 19:00 sıralarında, İlçe Jandarma Komutanlığının arka bahçesinde diğer görevli personelle birlikte futbol oynadıkları sırada, aralarında çıkan tartışma sırasında, sanık J.Onb. A.S.Y.'ın diğer sanık J. Er T.S.'a "sen bebek gibi ağlıyorsun, sana emzik alacağım" demesi üzerine sanık J. Er T.S.'ın kızarak sanık J.Onb. A.S.Y.'ın üzerine doğru yürüyerek burnuna isabet edecek şekilde kafa attığı, sanık J.Onb. A.S.Y.'ın da "seni dışarıda sinkaf edeceğim, seninle görüşeceğiz, dışarı çıkma" diyerek sanık J. Er T.S.'a hitaben tehdit içerir ifadeler kullandığı, böylece sanık J. Er T.S.'ın "üste fiilen taarruz" suçunu, sanık J.Onb. A.S.Y.'ın "tehdit" suçunu işledikleri ileri sürülerek, sanık J. Er T.S.'ın eylemine uyan 1632 sayılı Askeri Ceza Kanunu'nun 91/1. maddesi birinci cümlesi uyarınca cezalandırılması, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 29. maddesi uyarınca haksız tahrik nedeniyle cezasından indirim yapılması, sanık J.Onb. A.S.Y.'ın eylemine uyan Türk Ceza Kanunu'nun 106/1. maddesi birinci cümlesi uyarınca cezalandırılmaları istemiyle 7. Kolordu Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın 2.10.2012 gün ve E:2012/1331, K:2012/502 sayılı iddianamesiyle kamu davası açılmıştır.

7. Kolordu Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin 6.12.2012 gün ve E:2012/1066, K:2012/548 sayılı kararı ile, sanık T.S.'ın yüklenen suç nedeniyle cezalandırılmasına, sanık A.S.Y.'ın yüklenen suç nedeniyle beraatine karar verilmesi üzerine, karar sanık A.S.Y. yönünden askeri savcı tarafından temyiz edilmiş; Askeri Yargıtay 2. Dairesi, 3.7.2013 gün ve E:2013/1077, K:2013/1065 sayılı kararı ile, 21.11.2011 tarihinde askere sevk edilen sanığın, on beş aylık askerlik hizmet süresi göz önüne alındığında; askerlik hizmet süresini tamamlayarak terhis edilmiş olma ihtimalinin bulunduğu, sanığa yüklenen suçun askeri bir suç olmaması ve askeri bir suça bağlı bulunmaması sebebiyle, sanığın terhis edilmiş olması halinde, 353 sayılı Kanun'un 17. maddesi uyarınca Askeri Mahkemenin görevinin sona ereceği, kamu düzenini ilgilendiren bu hususun öncelikle araştırılması ve buna göre bir karar verilmesi gerektiği belirtilerek, mahkûmiyet hükmünün göreve yönelik noksan soruşturma yönünden bozulmasına karar vermiştir.

7. KOLORDU KOMUTANLIĞI ASKERİ MAHKEMESİ: 23.7.2014 gün ve E:2013/2289, K:2014/772 sayıyla; sanık A.S.Y.'ın "tehdit" suçunu işlediği iddia edilerek hakkında kamu davası açılmış ise de, sanığın hali hazırda terhisli olup askeri mahkemede yargılanmasını gerektiren ilgi kesildiğinden ve sanığa isnat edilen suçun unsurları ve müeyyideleri Türk Ceza Kanununda gösterildiğinden, yüklenen suçun askeri suç olmadığı ve askeri bir suça da bağlı bulunmadığı nedeniyle sanığı yargılama görevinin adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, temyiz edilmeyen karar kesinleşerek, dava dosyası, Siverek 2. Asliye Ceza Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

SİVEREK 2. ASLİYE CEZA MAHKEMESİ: 20.1.2015 gün ve E:2015/1, K:2015/34 sayıyla; sanığın suç tarihinde jandarma er olarak görev yaptığı nedeniyle asker kişi sayıldığı, yüklenen suçun da asker kişiye karşı işlendiği, suçun da askeri suç olduğu ve sanığın terhis olmasının suçun nitelendirilmesini değiştirmeyeceği belirtilerek, sanığı yargılama görevinin askeri yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle, itiraz yolu açık olmak üzere görevsizlik kararı vermiş, dava dosyası, aynı Mahkemece, Mahkememize gönderilmiştir.

Mahkememize gönderilen dava dosyasında, Uyuşmazlık Mahkemesi'nce 6.7.2015 gün ve E:2015/16, K:2015/16 sayılı karar ile adli yargı yerince verilen görevsizlik kararı kesinleşmeden dava dosyası Mahkememize gönderildiğinden, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 1 ve 14. maddesinde belirtilen koşullar oluşmadığından, aynı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yöntemine uygun bulunmayan başvurunun reddine karar verilip dosyanın Mahkemesine gönderilmesinden sonra, dosyadaki eksiklik giderilip, adli yargı yerince verilen görevsizlik kararı kesinleştirilerek dava dosyası, kendisine gelmekle Ankara Cumhuriyet Baş-savcılığı'nca, Mahkememize gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümünün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler; Şuayip ŞEN, Kenan YUMUŞAK, Osman ATALAY, Yusuf Tamer ÇETİN, Mehmet AVCIOĞLU ve Sevilay TEMİZYÜREK BATIR'ın katılımlarıyla yapılan 30.11.2015 günlü toplantısında;

I-İLK İNCELEME: Yapılan incelemede, usule ilişkin işlemlerde 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş Ve İşleyişi Hakkında Kanun'da belirtilen süre ve biçim yönünden bir eksiklik görülmediği, askeri ve adli yargı yerleri arasında Yasa'nın 14. maddesinde öngörüldüğü biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu anlaşıldığından, esasın incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim G. Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN'un adli yargı, Askeri Yargıtay Başsavcı Yardımcısı Ahmet Mithat ACAR'ın, davanın çözümünün adli yargı yerinin görev alanına girdiğine ilişkin yazılı ve sözlü açıklamaları dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Anayasanın "askeri yargı" yı düzenleyen 145 nci maddesinde asker kişilerin "askeri mahallerde" işledikleri suçlara bakmanın askeri mahkemelerin görevinde olduğu belirtilmişken; 12.9.2010 tarihinde yapılan halkoylaması sonucu kabul edilip, 23.9.2010 gün ve 27708 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5982 sayılı Yasa'nın 15. maddesi ile yapılan değişiklik ile maddenin birinci fıkrasında, "Askeri yargı, askerî mahkemeler ve disiplin mahkemeleri tarafından yürütülür. Bu mahkemeler; asker kişiler tarafından işlenen askerî suçlar ile bunların asker kişiler aleyhine veya askerlik hizmet ve görevleriyle ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevlidir. Devletin güvenliğine, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlara ait davalar her halde adliye mahkemelerinde görülür.

Savaş hali haricinde, asker olmayan kişiler askeri mahkemelerde yargılanamaz" denilmek suretiyle "askeri mahallerde" unsuru madde metninden çıkarılmıştır.

353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu Ve Yargılama Usulü Kanunu'nun "Askeri Mahkemelerin Görevleri" başlığı altında düzenlenen İkinci Bölümünde yer alan "Genel Görev" başlıklı 9. maddesinde; "Askeri Mahkemeler Kanunlarda aksi yazılı olmadıkça asker kişilerin askeri olan suçları ile bunların asker kişiler aleyhine veya askeri mahallerde yahut askerlik hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevlidirler" denilmekte iken, maddenin "….askeri mahallerde…." ibaresi Anayasa Mahkemesi'nin 26.6.2012 tarih ve 28335 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 15.3.2012 gün ve E:2011/30, K:2012/36 sayılı kararı ile iptal edilmiştir.

"Askeri suç" ise, öğretide ve uygulamada;

a) Unsurları ve cezalarının tamamı Askeri Ceza Kanunu'nda yazılı olan, başka bir anlatımla, Askeri Ceza Kanunu dışında hiçbir ceza yasası ile cezalandırılmayan suçlar,

b) Unsurları kısmen Askeri Ceza Kanunu'nda kısmen diğer ceza yasalarında gösterilen suçlar,

c) Türk Ceza Kanunu'na atıf suretiyle askeri suç haline dönüştürülen suçlar, olmak üzere üç grupta mütalaa edilmektedir.

Aynı Yasa'nın 13.10.1996 gün ve 22786 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4191 sayılı Yasa'yla değişik 17. maddesinde; "askeri mahkemelerde yargılanmayı gerektiren ilginin kesilmesi, daha önce işlenen suçlara ait davalara bu mahkemelerin bakma görevini değiştirmez. Ancak suçun askeri bir suç olmaması askeri bir suça bağlı bulunmaması ve sanık hakkında kamu davası açılmamış
olması halinde askeri mahkemenin görevi sona erer" denilmekte iken, maddenin "... ve sanık hakkında kamu davası açılmamış olması ..." tümcesi Anayasa Mahkemesi'nin 11.3.2000 gün ve 23990 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1.7.1998 gün ve E:1996/74, K:1998/45 sayılı kararı ile iptal edilmiştir.

Buna göre, askeri mahkemelerde yargılanmayı gerektiren ilginin kesilmesi, daha önce işlenen suçlara ait davalara bu mahkemelerin bakma görevini değiştirmez. Ancak yüklenen suçun askeri bir suç olmaması, askeri bir suça bağlı bulunmaması halinde, askeri mahkemenin görevinin sona ereceği açıktır. İptal kararı nedeniyle, sanık hakkında kamu davasının açılmış olup olmamasının bir önemi bulunmamaktadır.

Olumsuz görev uyuşmazlığına konu kamu davasında, adli yargı yerince verilen görevsizlik kararında, olay tarihinde sanığın asker kişi olduğu, yüklenen suçun da asker kişiye karşı işlendiği, suçun da askeri suç olduğu ve sanığın terhis olmasının suçun nitelendirilmesini değiştirmeyeceği gerekçesine yer verilmiş ise de, sanığa yüklenen eylemin Türk Ceza Kanunu'nda düzenlendiği, Askeri Ceza Kanunu'nda bu suça ilişkin bir düzenlemenin bulunmadığı, bu nedenle "askeri suç" olmadığı kuşkusuzdur. Sanığın 22.2.2013 günü terhis edildiği de dosyaya getirtilen terhis belgesinden anlaşılmıştır.

353 sayılı Yasa'nın 17. maddesinde, askeri mahkemelerde yargılanmayı gerektiren ilginin kesilmesiyle daha önce işlenen suçlara ait davalara bu mahkemelerin bakma görevinin değiş-meyeceği, ancak suçun askeri bir suç olmaması askeri bir suça bağlı bulunmaması durumunda, askeri mahkemelerde yargılanmayı gerektiren ilginin kesilmesiyle, askeri mahkemenin görevinin sona ereceği düzenlenmiş bulunduğundan ve somut olayda sanığa yüklenen eylemin askeri suç olmadığı anlaşıldığından, 353 sayılı Yasa'nın 17. maddesi uyarınca davanın adli yargı yerinde görülmesi ve Siverek 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ: Davanın çözümünde ADLİ YARGI yerinin görevli olduğuna, bu nedenle Siverek 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 20.1.2015 gün ve E:2015/1, K:2015/34 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

30.11.2015 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR	Şuayip ŞEN	Kenan YUMUŞAK	Osman ATALAY

Üye	Üye	Üye
Yusuf Tamer ÇETİN	Mehmet AVCIOĞLU	Sevilay TEMİZYÜREK BATIR